maapäeva, et see lubas igalt ratsateenistuse hobuselt anda veel ühe ratsaniku ning et kõik aadlikud soostusid isiklikult oma teenijatega ilmuma relvastatult Paidesse.

Arvestades seda, et ratsateenistushobuste arv ulatus üle kolmesaja, pidi maa panema välja üle 600 ratsaniku ja samapalju talupoegi-jalaväelasi, aadlikud ise ja nende teenijad peale selle, kõik kokku ligi poolteisttuht meest. Juurde arvatud 130 kroonu ratsanikku ja Gerteni rügement tõusid Eestimaa relvastatud jõud 2000 meheni, millest osa tuli küll jätta garnisonidesse.

Kuid need olid ainult paberlikud arvestused. Tõelikult sai Horn augusti keskeks Paidesse kokku umbes 600 ratsanikku, 200 talupoega ja 150 meest Gerteni rügemendist.

Nii nõrkade jõududega ei võidud mõeldagi vaenlast Tartu alt lahkuma sundida, kuid Flemingilt tuli teade, et vene laager Raadi mõisa juures on kindlustamata ning nõrgalt mehistatud. Selle vallutamisega oleks avanenud pääs linna, mida oleks võidud kasutada garnisoni varustamiseks ja tugevdamiseks. Loomulikult eeldas see plaan vaenlase üllatamist.

16. augustil asus Horn 600 ratsanikuga Tartu retkele. Jõudnud takistamatult poolteise penikoorma kaugusele Tartust kuulis ta, et vaenlane, talupoegadelt teada saades tema tulekust, ehitanud tugeva patarei, mis võis pidada Emajõe silla tule all. Arvestades oma jõudude vähesust ning vilumatust ei pidanud Horn otstarbekohaseks vaenlast rünnata ja pöördus tagasi Piibe mõisa.

Pärast esimese retke ebaõnnestumist alustas Horn kohe ettevalmistusi uueks. Tema palvel loovutas maapäev veel 2 meest ratsateenistushobuselt ning lubas varustada nad heade relvadega. Need ja kõik varem loovutatud mehed pidid kogunema 5. oktoobriks. Seevastu ei õnnestunud tal saavutada kokkulepet Ingeri ja Karjala kindralkuberner Gustav Horniga ühise aktsiooni suhtes Tartu abistamiseks. Viimane pidas vajalikuks enne seda taastada maaühendus Soomega, mida taotlesid Soome poolt ka feldmarssal Lejonhufvud ja merelt admiral Wrangel.

Augusti lõpul õnnestuski sundida venelasi lahkuma Neevalinnast, kuid selle asemel et rutata nüüd Paide ja koos Bengt Horniga Tartut abistada, asus Gustav Horn Duderi juurde karistama venelaste tulekul mässu tõstnud Ingeri talupoegi. Oma teguviisi põhjendas ta teede halbuse ja ratsaväe hobuste roidumusega. Tegelikult juhtis teda soov vabastada oma provintsid täielikult vaenlastest. Pealegi oli tal väljaväge kasu-